Jenštejnský občasník

„Lidé to jsou, kdo tvoří obec, nikoli zdi.“ – Thúkydidés

červen 2026

Poděkování všem, kteří pomáhají

Když se řekne obec, mnoha lidem se vybaví úřad, zastupitelstvo, rozpočet, chodníky, komunikace, svoz odpadu nebo různé projekty. To všechno k obci samozřejmě patří a bez toho by nemohla dobře fungovat. Ale skutečný život obce tvoří především lidé.

Ti, kteří přijdou pomoci. Ti, kteří připraví akci. Ti, kteří vezmou děti na soutěž, přinesou něco na ochutnání, uklidí kus veřejného prostoru, pomohou s organizací nebo se prostě zapojí, i když by klidně mohli zůstat doma. Ostatně, máme to už mnoho let v záhlaví Jenštejnského občasníku: obec nejsou jen domy, silnice a rozpočet. Obec jsou lidé.

Vím, že se k tomu ve svých článcích a příspěvcích vracím opakovaně. Možná si někdo řekne, že už jsem o tom psal mnohokrát. Ale myslím, že právě poděkování je něco, co je potřeba čas od času připomínat.

Dnes se totiž příliš často bere jako samozřejmost, že někdo něco připraví, uklidí, odpracuje, zorganizuje nebo zařídí. Jenže samozřejmé to není. A nikdy nebylo.

Přiznám se, že i když je nás v Jenštejně o stovky více než v době, kdy jsem se sem před dvaceti lety přistěhoval, najít lidi, kteří nezištně pomáhají a dělají něco pro druhé, není o nic snazší. Spíše naopak.

Pokračování na straně 2

KONTAKTY

Norbert Hlaváček, starosta
starosta@jenstejn.cz

Martin Šidlák, místostarosta
martin.sidlak@jenstejn.cz

P. Antošová +420 607 091 159
P. Rachová +420 286 851 985
J. Minxová +420 286 851 985

info@jenstejn.cz, www.jenstejn.cz
facebook.com/jenstejn – Facebook
ID DS: 8pkb6wz

Úřední hodiny OÚ:

Po	07:30–12:00 h.
	13:00–18:00 h.
Út	07:30–12:00 h.
St	07:30–12:00 h.
	13:00–18:00 h.

Osobní setkání se starostou nebo místostarostou obce je po předchozí domluvě možné sjednat kdykoliv, a to na e-mailové adrese: **starosta@jenstejn.cz,** případně na **mistostarosta@jenstejn.cz**

Obecní policie: +420 724 111 222

Pošta Zeleneč:

Po+St	10:00–12:00 h.
	13:00–18:00 h.
Út+Čt+Pá	08:00–12:00 h.
	13:00–16:00 h.

Pošta Jenštejn:

Po+St	15:00–18:00 hodin
Út+Čt+Pá	8:00–11:00 hodin

Knihovna Jenštejn:
Otevřeno je každý čtvrtek od 16.00 do 18.00 hod.

MŠ Jenštejn:
www.msjenstejn.cz

Spolek sportovců Jenštejn:
Facebook: https://1url.cz/SeiS7

Jenštejnský občasník
redakce@jenstejn.cz
facebook.com/jenstejnskyobcasnik

Pohotovostní linka VAK:
+420 800 100 663
(24 hodin denně)

Poděkování všem, kteří pomáhají

Dokončení ze strany 1

O to více si vážím každého, kdo svůj čas a energii věnuje obci a naší komunitě.

A právě proto si myslím, že někdo by těmto lidem poděkovat měl.

Právě na jaře je to v Jenštejně dobře vidět. Konají se společenské, kulturní i sportovní akce. Do jejich přípravy se zapojují hasiči, spolky, dobrovolníci, rodiče i další obyvatelé. Některé akce jsou větší a dopředu viditelné, jiné menší a méně nápadné. Všechny dohromady ale vytvářejí atmosféru obce, ve které se lidé znají, potkávají a mají k sobě blíž.

Akce typu Ukliďme Jenštejn mají navíc ještě jeden důležitý rozměr. Nejde jen o to, že se někde sesbírá odpad. Důležité je i to, že lidé společně udělají něco pro místo, kde žijí. Děti vidí, že veřejný prostor není „něčí cizí“, ale náš společný. Získávají vztah k místu, kde vyrůstají. A dospělí dávají najevo, že jim na obci záleží.

Podobné je to u hasičských, dětských, historických nebo sousedských akcí. Když hasiči připravují soutěž, když se chystá program pro děti, když někdo věnuje čas kulturnímu odpoledni, pomůže s technickým zajištěním nebo se postará o zdánlivou drobnost, nevzniká jen jedna položka v kalendáři. Vzniká důvěra, sousedství a pocit, že obec žije.

Jako starosta si velmi vážím všech, kteří se do těchto věcí zapojují. Dobrovolnická práce se někdy bere jako něco, co tu prostě je. Ale za každou akcí jsou konkrétní lidé, konkrétní čas a konkrétní energie. Každá hodina, kterou někdo věnuje obci, je čas, který mohl strávit jinak. S rodinou, doma, na zahradě nebo odpočinkem. Přesto ho věnuje Jenštejnu.

Obec může vytvářet podmínky. Může pomoci s organizací, zázemím, technikou nebo financováním. Ale skutečný obsah dávají akcím lidé. A právě to je na Jenštejnu cenné. Máme kolem sebe obyvatele, kterým není jedno, jak obec vypadá, co se v ní děje a jak se v ní žije.

Proto to napíšu znovu, i když vím, že se opakuji: děkuji všem, kteří pomáhají. Ať už viditelně na pódiu, u stánku, při organizaci, u hasičů, při úklidu, při práci s dětmi, nebo jen tím, že přijdou a podpoří společnou akci svou účastí. Bez vás by Jenštejn nebyl tím, čím je. A pokud máte nápad, ale také chuť osobně přiložit ruku k dílu, neváhejte nás kontaktovat na adrese akce@jenstejn.cz.

Norbert Hlaváček

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

jaro a také začátek léta je v obci vždy obdobím, kdy se po zimě znovu naplno rozběhne nejen běžný život, ale i práce, která možná na první pohled nevypadá slavnostně, ale pro každodenní fungování obce je naprosto zásadní. Uklízí se veřejná prostranství, seká se tráva, opravují se komunikace, kontroluje se zeleň, připravují se dětská hřiště, plánují se kulturní a společenské akce a zároveň běží celá řada správních, technických a projektových věcí, které nejsou vždy vidět hned, ale bez nich by se obec nemohla posouvat dál.

V posledních týdnech jsme opět ukázali, že Jenštejn není jen místo na mapě, ale živá obec. Proběhly akce, na kterých se potkávají sousedé, rodiny s dětmi, hasiči, spolky i dobrovolníci.

Zároveň jsme se věnovali běžné údržbě, opravám obecních komunikací, péči o stromy a veřejnou zeleň i dalším drobným úkolům, které se někdy v diskusi ztratí, ale lidé je v každodenním životě vnímají velmi citlivě.

Velkou radost mám z toho, že se nám daří postupně oživovat Hrad Jenštejn. Hrad není jen historická dominanta obce, ale také přirozené místo setkávání. Když jsme se rozhodli, že si jej obec začne provozovat sama, nešlo jen o organizační změnu. Šlo o snahu vrátit hrad více k obci a lidem. Letos na to navazujeme dalšími kroky – akcemi pro veřejnost, programem pro děti i novým audioprůvodcem, který návštěvníkům nabídne další možnost, jak se s historií našeho hradu seznámit.

Stejně důležitá je pro mě i práce lidí, kteří nejsou každý den vidět v titulcích, ale bez nich by se obecní život nekonal.

Samozřejmě řešíme i témata složitější. Doprava, parkování, stav komunikací, rozvoj obce, územní plánování nebo vztah Jenštejna k větším dopravním stavbám v okolí nejsou jednoduché otázky. Často u nich nejde rozhodnout jedním rychlým krokem. Někdy obec sama rozhoduje, jindy může připomínkovat, jednat, tlačit na správce komunikací nebo hájit zájmy obyvatel. Považuji ale za důležité o těchto věcech mluvit otevřeně a srozumitelně. Lidé mají právo vědět nejen to, co se rozhodlo, ale také proč se to rozhodlo a jaké možnosti obec skutečně má.

Jaro v Jenštejně tedy není jen obdobím akcí a pěkného počasí. Je to také období práce, plánování a péče o věci, které tvoří kvalitu života v obci. Někdy jde o velké projekty, jindy o zdánlivé drobnosti. Ale právě z těchto drobností se skládá každodenní život nás všech.

Děkuji těm, kteří pomáhají, organizují, upozorňují na problémy, přicházejí s nápady a zajímají se o to, co se v Jenštejně děje.

Norbert Hlaváček

Co nás čeká v příštích měsících

V posledních měsících jsme na obecních komunikačních kanálech v aplikacích i na webu informovali o celé řadě věcí, které spolu na první pohled nemusí souviset. Jednou jde o velkou investici, jindy o výkop v jedné ulici, obnovu značení, práci na projektu, jednání se správci sítí nebo přípravu budoucího využití významných území v obci. Když se ale na tyto zprávy podíváme společně, ukazují jeden důležitý směr: Jenštejn čeká období, kdy se bude hodně pracovat nejen na viditelných stavbách, ale i na infrastruktuře, bezpečnosti a dlouhodobé připravenosti obce.

Největší akcí, která už se rozběhla, je rozšíření a intenzifikace čistírny odpadních vod, což je investice téměř 70 mil. Kč, ale hradit ji musí developer. ČOV je téma, které se v Jenštejně řeší dlouhodobě. Nejde o stavbu, která by byla na první pohled atraktivní nebo slavnostní. Pro obec je ale naprosto zásadní. Bez dostatečné kapacity a spolehlivého fungování vodohospodářské infrastruktury není možné odpovědně uvažovat o dalším rozvoji, kvalitě bydlení ani běžném provozu obce.

Stavba takového rozsahu s sebou samozřejmě přináší omezení. Staveniště musí být zajištěné, část tras a průchodů může být dočasně omezena, je nutné řešit příjezd stavební techniky, přeložky sítí i organizaci dopravy v okolí. Chápu, že to může být pro obyvatele nepříjemné. Zároveň ale platí, že bez těchto kroků se podobná stavba jednoduše udělat nedá. Budeme se snažit, aby omezení byla co nejmenší, aby lidé měli informace včas a aby stavba probíhala s co největším ohledem na každodenní život v obci.

Vedle ČOV nás čekají i menší, ale pro obyvatele velmi praktické věci. Jedním z témat je chodník prolukou k ulici Na Stráni. Bezpečný a pohodlnější pohyb pěších je pro obec důležitý, ať už jde o děti, rodiče s kočárky, seniory nebo lidi, kteří se po obci pohybují každý den pěšky. Chodníky a pěší propojení nejsou jen doplněk ke komunikacím. Jsou součástí bezpečného veřejného prostoru. Proto budeme pokračovat v přípravě kroků, které povedou k lepšímu a bezpečnějšímu pohybu v obci.

Bohužel, k tomu velkému projektu chodníku do Vinoře musím říci, že realizace se pravděpodobně posunuje na rok 2027. Letos bylo na SFDI tak málo peněz a takové podmínky, že bychom to postavit nezvládli, protože spoluúčast obce byla příliš vysoká, a my musíme do projektu zapracovat ještě pár drobných změn. To je to peklo dotací, o kterém bych mohl dlouze vyprávět, ale asi by to skoro nikoho nezajímalo.

S dopravou a bezpečností chodců souvisí také obnova přechodů, vodorovného dopravního značení a dalších bezpečnostních prvků. Dopravní značení není věc, které si člověk všimne, když je v pořádku. Všimne si jí často až tehdy, když chybí, je špatně viditelná nebo neodpovídá skutečnému provozu. Proto je potřeba průběžně obnovovat čáry, přechody, značení a řešit místa, kde se potkávají auta, chodci a cyklisté. Nejde jen o estetiku silnice, ale především o bezpečnost.

Samostatnou kapitolou je technická infrastruktura. V ulici Na Stráni se připravovalo zavedení optického internetu společnosti CETIN do domů. Podobné projekty nejsou obecní investicí v tom smyslu, že by je celé stavěla obec, ale obec je musí koordinovat, vyjadřovat se k nim a hlídat, aby práce v území probíhaly s ohledem na obyvatele. Rychlý a kvalitní internet dnes už není luxus. Je to běžná součást života, práce z domova, školy i služeb.

Do technické infrastruktury patří také veřejné osvětlení. V nejbližší době budeme dělat nové veřejné osvětlení v části ulice V Katovičkách a také na stezce podél rybníka. Nepůjde přitom jen o výměnu několika lamp. Součástí bude kompletní kabeláž a také inteligentní rozvaděče, které umožňují v nočních hodinách utlumovat intenzitu osvětlení a zapínat nebo vypínat světla podle astronomického západu a východu slunce. I to je příklad investice, která možná nepůsobí na první pohled tak viditelně jako nová stavba, ale z hlediska bezpečnosti, úspory energie i kvality veřejného prostoru je velmi důležitá. S posledním úsekem výměny veřejného osvětlení, který nám v celé obci ještě chybí k tomu, abychom měli všude nové, úsporné a sofistikované systémy osvětlení, počítáme v příštím roce.

Od března zároveň probíhají kontroly vodovodních přípojek. I to je typ věci, která není vidět jako nová stavba, ale pro správné fungování vodohospodářské sítě má význam. Obecní infrastruktura není jen to, co se právě buduje. Je to také to, co je potřeba pravidelně kontrolovat, udržovat a postupně zlepšovat.

Důležitým tématem zůstává také Svazková škola Panská pole. Škola je pro Jenštejn, Přezletice i Podolanku jedním z nejvýznamnějších společných projektů posledních let. Příprava další etapy výstavby není jen stavební otázka. Je to otázka kapacity, demografického vývoje, financování, spolupráce obcí a schopnosti včas reagovat na potřeby rodin s dětmi. Budeme proto dál sledovat a podporovat kroky, které povedou k tomu, aby škola mohla plnit svou roli i v dalších letech.

Velmi důležitým projektem je také připravovaný komunitní, respektive kulturní dům. U tohoto projektu už je hotova veškerá projektová dokumentace. To je podstatný milník, protože obec už není ve fázi obecných představ, ale má připravený konkrétní projekt, se kterým lze pracovat při jednáních o dalším kofinancování i při přípravě dalších kroků. Současně ale platí, že u stavby této velikosti je financování klíčové. V tuto chvíli proto velmi intenzivně jednáme o navýšení dotace z OPŽP, která zatím činí 33 mil. Kč, aby obec nemusela nést nepřiměřeně vysokou část nákladů sama.

Komunitní dům nemá být jen „další budova“. Smyslem je vytvořit prostor, který Jenštejnu dlouhodobě chybí. Už v dřívějších materiálech se o podobném objektu mluvilo jako o spolkovém nebo kulturním domě, který má sloužit veřejnosti k setkávání, kroužkům pro děti, obecním akcím a dalším aktivitám. Stavební program počítá s víceúčelovým sálem přibližně pro 120 osob s možností jeho dělení, prostorem pro kroužky, zázemím pro kavárnu a také s možností umístit zde menší obchod i novou knihovnu. Přesné provozní využití se bude ještě odvíjet od finálního nastavení projektu a financování, základní myšlenka ale zůstává stejná: obec potřebuje důstojné místo pro spolkový, komunitní, společenský a praktický život.

Připravujeme také studii nových ploch volnočasového využití na zakoupených pozemcích. Tak, aby bylo dostatek prostoru pro sport, relaxaci, ale i větší a vhodnější zázemí pro větší kulturní akce v obci. Obecní louku pod hradem bychom pak už nechtěli využívat tak intenzivně, spíše bychom chtěli v těchto místech klidnější a komornější kulturní akce a ty velké přesunout jinam.

A co se týče toho volného času – čeká nás v létě ještě jedno překvapení. A o něm záměrně nepíšu ☺.

A pak je tu areál bývalého JZD. Místo, které mnoho let před-

stavovalo spíše problém a nevyužitý potenciál. Velká část bývalého JZD má nového vlastníka, což pro obec znamená novou situaci i příležitost k tomu, aby se o budoucnosti tohoto významného území vedla věcná a odpovědná debata. Nejde o otázku jednoho rychlého rozhodnutí. Areál bývalého JZD je v územním plánu dlouhodobě vnímán jako transformační území, které vyžaduje komplexní přístup, zejména pokud jde o jeho prostupnost, návaznost na okolí a vztah k historické části obce. Právě proto je potřeba postupovat promyšleně, ne nahodile. U takového místa je důležité, aby se neřešilo jen to, co uděláme letos, ale také to, jak bude sloužit obci za deset nebo dvacet let.

V příštích měsících nás tedy čeká celá řada kroků, které dohromady tvoří běžný, ale důležitý rozvoj obce. Některé budou vidět hned. Jiné se projeví až časem. Některé přinesou dočasná omezení, jiné zlepší komfort a bezpečnost. Společné mají to, že směřují k tomu, aby Jenštejn nebyl jen místem, kde se bydlí, ale obcí, která má fungující infrastrukturu, bezpečnější veřejný prostor a připravuje se na budoucnost.

O jednotlivých krocích budeme dál informovat průběžně – na webu obce, v aplikaci V obraze i Munipolis, na Facebooku i v dalších komunikačních kanálech. Vím, že výkopy, uzavírky, dopravní značení nebo stavební práce nejsou vždy příjemné. Ale pokud chceme obec posouvat dál, musíme někdy zvládnout i období, kdy je práce více vidět, slyšet a cítit. Důležité je, aby měla smysl a aby lidé věděli, proč ji děláme.

Norbert Hlaváček

OBECNÍ SLOUPEK

Díky aplikaci V OBRAZE budete v obraze. Obdržíte novinky nejen z úřední desky, kalendáře akcí, zprávy o aktualitách, ztráty a nálezy a další. Po stažení aplikace v nastavení oznámení povolte okruh zpráv, které vás zajímají. Zvolíte-li „Komunální služby“ obdržíte i notifikace z kalendáře svozů, tzn. budete den předem upozorněni aplikací, že daný svoz odpadu proběhne. Provoz staré aplikace Mobilní rozhlas bude ukončen v prosinci tohoto roku.

Na hradě to žije. Kromě velkého množství akcí, za které děkujeme především naší kastelánce, je plánována revize oprav zdiva věže s drobnou sanací u paty věže. Rozsáhlé opravy byly realizovány v období 2015-2020, ale vzhledem k povětrnostním vlivů a stáří památky se musíme samozřejmě starat dále. Drobné praskliny či jiné nedostatky je nutné vyspravit každých 5-6 let. Novinkou je záměr vysvěcení (benedikce) opravené kaple, což musí schválit Arcibiskupství pražské. Konkrétní postup řešíme s farností v Brandýse nad Labem. Budeme vás informovat.

Práce na nové ČOV se rozbíhají. Především probíhaly nezbytné práce společnosti ČEZ Distribuce, a.s. V průběhu léta probíhající stavba neohrozí oblíbené letní akce na obecní louce.

Doplnění veřejného osvětlení a nezbytná drobná oprava kabeláže proběhne na přelomu června a července, a to ve dvou lokalitách. Dojde k přepojení na počátku ulice Dřevčická, které bude znamenat výkopové práce v rozsahu cca 30 metrů v chodníku. Doplněno bude také veřejné osvětlení na pěšině podél rybníka pod hradem, kde je již chránička v zemi. Drobné dokopávky zde ale také budou probíhat, pozice 2 stožárů budou mírně posunuty na vyhovující nové místo vzhledem k vjezdům k soukromým nemovitostem.

V ulici Cechovní jsou dočasně přesunuty kontejnery separačního stání do ulice Kovářská. Tento přesun byl nezbytný z důvodu prodloužení a napojení dešťové kanalizace. Ze shodného důvodu je ulici Kovářská stanovena uzavírka. Omlouváme se všem za způsobené komplikace.

Výše roční úhrady za svoz komunálního odpadu za rok 2026 se nemění, přestože svozová společnost navýšila ceny o inflaci. Za týdenní svozy zůstává roční poplatek 3 500,- Kč a při svozu 14denním 1 750,- Kč. Splatnost je opět, tak jako v předchozích 5 letech, zpětně za celý rok, tj. do konce ledna 2027. Svoz bio nádob je nadále zdarma. Pronájem domovní 240 litrové nádoby na papír a multikomoditu (plast, kov, nápojové kartony) je stále možný za roční nájemné 200,- Kč/ nádobu. Svozy těchto typů nádob jednou za měsíc jsou pro občany také zdarma.

Jenštejnská miminka narozená od 1. 9. 2025 do 31. 8. 2026 budeme vítat opět na podzim. V polovině září bude zveřejněn termín ceremoniálu a budete se moci přihlašovat v kanceláři obce.

Autobusové spojení v naší obci bude od 1. 7. 2026 jiné, posílené a se změnami, se kterými je třeba počítat. Sledujte prosím informace Pražské integrované dopravy (PID) www.pid.cz nebo www.jenstejn.cz

Co všechno obnáší jarní údržba obce

Jarní údržba obce není jedno rozhodnutí ani jedna akce. Je to soubor mnoha drobných i větších prací, které se musí naplánovat, objednat, zkoordinovat a postupně provést. Mnohé z nich si lidé uvědomí až ve chvíli, kdy se neudělají. Když je tráva vysoká, když se na komunikaci drží nepořádek, když je potřeba opravit výmol, ošetřit strom nebo připravit veřejné prostranství na sezonu.

Po zimě je potřeba zkontrolovat stav komunikací. Někde se objeví poškození asfaltu, jinde je nutné řešit krajnice, vpusti, úklid nebo dopravní značení. Některé opravy jsou menší a dají se zvládnout rychle, jiné vyžadují objednání firmy, vhodné počasí a koordinaci tak, aby byl zásah co nejméně omezující pro obyvatele.

Je ale fér připomenout, že ne všechny komunikace v Jenštejně a Dehtárech jsou ve vlastnictví obce. Část z nich patří kraji a jejich údržbu má zajišťovat krajská správa silnic. Kraj na tuto činnost dostává prostředky mimo jiné i z rozpočtového určení daní, tedy z veřejných peněz, které mají sloužit také k péči o krajskou silniční síť. Letos nám však cestmistr sdělil, že opravy výtluků na krajských komunikacích na jaře nemají v plánu. Proto jsme se rozhodli nejhorší díry opravit sami. Ne proto, že by to byla naše povinnost, ale proto, že nechceme, aby obyvatelé Jenštejna a Dehtárů museli čekat na opravu míst, která jsou nebezpečná nebo výrazně zhoršují průjezd obcí.

Stejně tak péče o zeleň není jen otázkou estetiky. Stromy ve veřejném prostoru musí být bezpečné, zdravé a dlouhodobě udržitelné. Proto se provádějí bezpečnostní a výchovné ořezy. Chápu, že zásah do zeleně může někdy vyvolat otázky. Stromy jsou citlivé téma a lidé je mají rádi. Právě proto je důležité, aby se o ně pečovalo odborně a včas. Cílem není zeleň zbytečně omezovat, ale zajistit, aby mohla bezpečně a zdravě růst i v dalších letech.

Další kapitolou je údržba trávníků, hřišť a veřejných ploch. Dětská hřiště, cesty, okolí hradu, náves, sportovní a odpočinkové plochy – to všechno jsou místa, která lidé používají každý den. Ne vždy si uvědomujeme, kolik práce je za tím, aby působila samozřejmě a funkčně.

Do jarní údržby patří také čištění komunikací. To může být pro některé obyvatele krátkodobě nepříjemné, protože je nutné sledovat přechodné dopravní značení a přeparkovat auta. Smyslem ale je, aby se z ulic odstranil nepořádek po zimě a veřejný prostor byl čistší a bezpečnější.

Obecní údržba je přesně ten typ práce, která bývá nejméně vidět, když se dělá dobře. Přesto je pro kvalitu života v obci velmi důležitá. Budeme se snažit, aby se tyto práce plánovaly srozumitelně, aby o nich lidé věděli včas a aby zásahy co nejméně komplikovaly běžný provoz.

Děkuji všem obyvatelům za trpělivost při omezeních, která se s údržbou obce někdy pojí. I zdánlivě obyčejná oprava nebo úklid je součástí péče o Jenštejn.

Norbert Hlaváček

Aplikaci si stáhnete snadno pomocí QR kódu

www.aplikacevobraze.cz

NYNÍ NA Google Play

Stáhnout v App Store

OBJEVUJ S AppGallery

Hrad Jenštejn: historie, která má být živá

Hrad Jenštejn je nejviditelnějším symbolem naší obce. Pro mnoho lidí je to první věc, která se jim s Jenštejnem vybaví. Věž, silueta nad obcí, připomínka historie i místo, které k Jenštejnu neodmyslitelně patří. Naším cílem ale není, aby hrad zůstal pouze historickou kulisou. Chceme, aby byl skutečně živým místem.

V posledních letech se snažíme, aby se hrad stále více otevíral lidem. Nejen turistům, kteří k nám přijedou z okolí, ale především obyvatelům Jenštejna. Hrad má být místem, kam se dá zajít s dětmi, kam se mohou vracet školy, rodiny, sousedé i návštěvníci, kteří chtějí poznat historii obce trochu jinak než jen pohledem zvenčí.

Jednou z novinek letošní sezóny je audioprůvodce. Ten nemá nahradit klasickou prohlídku s průvodcem. Osobní výklad, možnost zeptat se, reagovat na skupinu a přidat příběh nebo souvislost, to je něco, co žádná nahrávka plně nenahradí. Audioprůvodce má ale být dalším krokem, jak návštěvníkům přiblížit historii hradu dostupnou a moderní formou. Třeba pro ty, kteří si chtějí projít hrad svým vlastním tempem.

Je důležité, aby památka nebyla jen zamčeným objektem, o kterém víme, že „tady je“. Hrad má vyprávět příběh. O době, kdy Jenštejn vypadal úplně jinak. O lidech, kteří zde žili. O proměnách obce i krajiny kolem nás. A také o tom, že i malá obec může mít místo s velkým historickým významem.

Proto mají smysl i akce, které se na hradě nebo v jeho okolí konají. Den dětí, historické programy, komunitní setkání nebo živé připomínky minulosti nejsou jen doprovodný program. Jsou cestou, jak hrad znovu zapojit do života obce. Když se na hrad vracejí děti, rodiče, prarodiče i návštěvníci, vzniká k němu osobní vztah. A právě ten je pro budoucnost památky stejně důležitý jako opravy, provoz nebo vstupenky.

Provoz hradu s sebou samozřejmě nese práci, náklady i odpovědnost. Nestačí otevřít bránu. Je potřeba zajistit průvodce, provoz, bezpečnost, údržbu, propagaci, program i základní návštěvnický komfort.

Přesto věřím, že to má smysl. Hrad je něco, co nám zanechaly předchozí generace, a je na nás, abychom jej předali dál nejen jako stavbu, ale i jako živou součást Jenštejna.

Pokud jste na hradě dlouho nebyli, přijďte se podívat. Možná zjistíte, že místo, kolem kterého chodíme tak často, může stále nabídnout něco nového.

Norbert Hlaváček

LEILA INSTITUT

NOVÉ KOSMETICKÉ STUDIO

S RADOSTÍ VÁS ZVEME

OTEVÍRÁME 6. 7. 2026!

- PERMANENTNÍ MAKE-UP
- PROFESIONÁLNÍ PŘÍSTROJOVÉ KOSMETICKÉ OŠETŘENÍ OBLIČEJE
- LASH LIFTING A KOMPLEXNÍ PÉČE O ŘASY
- LAMINACE OBOČÍ

PŘESTĚHOVALI JSME SE DO VĚTŠÍCH A KRÁSNĚJŠÍCH PROSTOR, ABYCHOM VÁM MOHLI NABÍDNOUT JEŠTĚ VYŠŠÍ KOMFORT A ŠIRŠÍ ŠKÁLU SLUŽEB. V LEILA INSTITUT KLADEME MAXIMÁLNÍ DŮRAZ NA DOKONALOU PÉČI O PLEŤ. PRACUJEME S NEJMODERNĚJŠÍMI TECHNIKAMI A KVALITNÍMI PRODUKTY ZNAČKY BABOR TAK, ABY VAŠE PLEŤ VYPADALA ZDRAVĚ, SVĚŽE A PŘIROZENĚ KRÁSNĚ.

Naskenuj mě. Pleť ti poděkuje!

www.leilapermanent.cz

ADRESA: ČSL. ARMÁDY 61/75, ZELENEČ U PRAHY

ZDE KRÁSA VZNIKÁ S LÁSKOU A PRECIZNOSTÍ

Kronikářství a kronika Jenštejna v

Když se řekne kronikář, lidé si často představí starce s vousy sedícího v šeru svíce u dřevěného stolu. Před sebou má rozevřenou velkou knihu se zažloutlými stránkami a v ruce drží husí brko, které namáčí do inkoustu. Pečlivě zapisuje události, které už minuly. Je osamělý, ponořený do ticha a myšlenek. Tento stereotyp není náhodný. Vychází z dlouhé tradice spojené s prvními známými kronikáři a z představy kronikářství jako něčeho zastaralého, patřícího spíše do dávné minulosti než současnosti.

Počátky kronikářstv na našem území

Lidé měli potřebu zaznamenávat svůj život a dění kolem sebe již od pravěku. Za vůbec první „kroniky“ lze považovat jeskynní malby lovců mamutů. Naše nejstarší dějiny poznáváme ze střípků vědomostí z nejrůznějších oborů. Hmatatelné svědectví poskytují archeologické nálezy, teprve později se objevují psané záznamy, jejichž hodnota je nenahraditelná.

Specifickým druhem písemných pramenů jsou narativní (vyprávěcí) prameny, které se obracejí buď k současníkům, aby jim podaly zprávu o událostech, nebo chtějí budoucím generacím uchovat vzpomínku na minulost. Jejich podnětem je určitý historicko-zpravodajský úmysl. Na rozdíl od úředních pramenů (např. listin) obsahují subjektivní pohled autora, jeho interpretaci a emoce, ovlivněné společenským původem a postavením pisatele. Významnou roli hraje vztah autora k představitelům veřejné moci. Při hodnocení těchto písemností je nutné vzít všechny tyto skutečnosti v potaz.

Narativní prameny mají podle své funkce a doby vzniku různou podobu. O „dějinách událostí“ informují především narativní historiografické prameny. Zatímco anály (letopisy) zachycovaly události po jednotlivých letech (mohly být napsány i dodatečně) a vznikaly zpravidla pro potřeby jedné instituce (kostela, obce, školy apod.), kroniky (z řeckého chrónos – čas) byly psány s určitým časovým odstupem a představují vyšší formu historiografického textu. Kronikáři se snažili některé události spojovat, vraceli se do minulosti nebo zase připomínali pozdější události, hledali v nich příčiny a následky, hodnotili je, chtěli poučovat a vzdělávat čtenáře. Fakta bývala doplněna o vyprávění, charakteristiky postav, legendy a úvahy autora. Když kronikář dopsal dějiny do své současnosti a pokračoval dál, přešla obvykle kronika v anály. Často se pod označením „kronika“ skrývají tzv. velké anály, což se týká i moderních obecních, farních či školních kronik, pokud jejich autoři průběžně popisují nedávné události.

Prvními autory na našem území byli duchovní. Jedním z nejznámějších tvůrců zůstává prá-

vem Kosmas, autor jediné, avšak mimořádně významné knihy – Kroniky Čechů, která je nejstarší českou kronikou a zároveň prvním uceleným vyprávěním o českém národě. Je psána latinsky a její originál se nedochoval. Do češtiny se překládala z edic, které vznikly na základě dochovaných rukopisů – opisů Kosmovy kroniky (v současné době existuje šestnáct rukopisů).

O Kosmovi víme jen to, co o sobě prozradil ve své kronice. Pokud se skutečně narodil v roce 1045, jak se běžně uvádí, dožil se na tu dobu nebývale vysokého věku osmdesáti let. Ve středověku však víme jen u velmi málo osob, kdy se narodili, a tak zůstává otázkou, zda to věděl i sám Kosmas. Byl zřejmě členem širší velmožské elity a dostalo se mu vzdělání v Lutychu. Zastával úřad děkana pražské svatovítské kapituly. Do kroniky začlenil i strohé zmínky o své rodině, což vypovídá o jeho mimořádně kladném vztahu k nejbližším. Zařadil je tím vlastně po bok velikánů českých dějin a dopřál jim věčnou slávu. Kosmovou manželkou byla Božetěcha, s níž měl prokazatelně alespoň jednoho syna jménem Jindřich (celibát kněží se v této době prosazoval jen velmi zvolna).

Kroniku začal psát na sklonku svého života kolem roku 1119. Předtím sbíral stará vyprávění, četl legendy, hledal v letopisech a připravoval si náčrtky jednotlivých částí textu. Kronika je rozdělena do tří knih. Začíná stavbou babylonské věže a dále chronologicky postupuje až do autorovy současnosti. Končí rokem 1125, kdy kronikář zemřel.

Kosmas vytvořil první obraz českých dějin, byť ne zcela realistický a velmi subjektivní. Věnoval se počátkům českého státu a formoval představu českého národa coby společenství potomků praotce Čecha, kteří si za své vládce zvolili Přemyslovce. Každý národ měl svá vyprávění a představy o tom, jak vznikl, neboť touha poznat svůj původ provázela lidstvo odedávna. Kosmas tato podání literárně zpracoval, obohatil je o motivy z antické literatury i ze svých znalostí a některé pasáže si zřejmě domyslel. Spojoval historická fakta s pověstmi a legendami, čímž položil základy českého kronikářství a domácí historické tradice.

Zatímco nejstarší části napsal podle bájného vyprávění starců a pracoval i s písemnými prameny, současnost psal na základě očitých svědků a svých vlastních zkušeností. Nebyl jen intelektuálem a prvním dějepiscem našich zemí, ale i úspěšným politikem. Pečlivě zaznamenával a komentoval politické dění v přemyslovských Čechách. Klíčový byl jeho vztah ke knížeti, byl úzce spjat s církví a s přemyslovským rodem.

Kosmas znal některé vládce i mnoho dalších osobností a byl často přímým svědkem dějů, o nichž psal. Jeho kronika tak není jen pouhým převyprávěním starých pověstí, ale i cenným svědectvím současníka. Nejedná se o strohé záznamy. Kronikář měl široký rozhled, jeho texty jsou čtivé, nechybí barvité popisy bitev, různé hříčky, šprýmy, anekdoty či lechtivé scénky. Výrok o tom, že ženy mají dlouhé vlasy, ale krátký rozum, pochází právě od Kosmy. Kronikářské řemeslo ovládal mistrně a postavám svých příběhů dokázal vtisknout živost i charakter. Neváhal hodnotit, a zatímco některé panovníky vyzdvihoval, jiné ostře kritizoval. Právem se Kronika Čechů označuje za první český bestseller.

Na základě Kosmova vyprávění si lze představit, jak vypadal svět před devíti sty lety. Byl drsný, chladný a plný nejistoty. Lidská obydlí obklopovaly husté lesy, v nichž žily šelmy (Kosmas v kronice často připomíná vlky). Život člověka určovaly přírodní zákony a lidé se ze svých činů zodpovídali

minulosti

Bohu. Dětství tehdy trvalo mnohem kratší dobu než dnes. Dívky byly už kolem dvanáctého roku považovány za schopné vdát se a mít děti, chlapci vstupovali do světa dospělých přibližně ve čtrnácti letech. Zatímco syny rolníků čekala těžká práce na polích, potomci šlechtických rodů žili pod tíhou rodových povinností a často i v nebezpečí mocenských sporů. Každodennost středověkého člověka vyplňovala práce, modlitby a starosti o přežití. Přesto si lidé dokázali najít chvíle pro zábavu, naslouchali starým příběhům, legendám a různým historkám.

Kosmovo dílo si získalo uznání již mezi jeho současníky a navázali na něj kronikáři označovaní jako tzv. pokračovatelé Kosmovi – Kanovník vyšehradský a Mnich sázavský. Dvě století po Kosmovi vznikl další skvost – Dalimilova kronika, která je nejstarší česky psanou veršovanou kronikou. Autor volil verš blízký hovorové řeči, a proto byl text srozumitelný i lidovým vrstvám. Silně vlastenecký tón vedl k tomu, že se k ní lidé vraceli zejména v období nesvobody a národního útlaku.

Historie obecních kronik

České kronikářství prošlo dlouhým vývojem od latinských děl vzdělaných duchovních až po lidové zápisy venkovských písmáků. Písmáci a lidoví kronikáři byli v českých zemích v 18. a 19. století neprofesionální autoři pocházející z řad prostého lidu – sedláci, řemeslníci, chalupníci nebo venkovští učitelé.

Přestože často neměli vyšší vzdělání, cítili potřebu zachycovat události, které formovaly život jejich obce. Zápisy měly původně převážně rodinný charakter a objevovaly se na stránkách modlitebních knih, biblí či kalendářů. Zachycovaly narození, svatby, úmrtí, později zmínky o neúrodě, počasí, cenách obilí, mzdách a zálohách pro čeleď, robotě, pohromách a dalších starostech každodenního života.

První krok k systematickému obecnímu kronikářství byl v Čechách učiněn roku 1835. Nejvyšší purkrabí Karel Chotek tehdy vyzval města a obce, aby začaly zakládat pamětní knihy vedené v němčině nebo latině. Šlo spíše o doporučení, skutečný rozmach obecního kronikářství přinesl až vznik Československé republiky, kdy byl na počátku roku 1920 přijat zákon ukládající všem obcím povinnost vést pamětní knihu. Každá obec, která neměla svou pamětní knihu, ji měla založit do konce roku 1922. Cílem bylo uchovat místní dějiny pro poučení budoucím generacím s důrazem na věrnost a pravdivost.

Kroniky obcí mají své vlastní příběhy. Zatímco některé byly úmyslně zničeny při změně politických režimů, jiné přežily uschované v úkrytu. Ze starých kronikářských zápisů je dnes možné sestavit barvitou místní historii. Významně však do jejich podoby zasáhl vývoj po

komunistickém převratu roku 1948, kdy se kroniky dostaly pod státní dohled. Dozor nad činností kronikářů a schvalování zápisů prováděly místní, okresní a krajské národní výbory. Kronikáři byli kontrolováni, zda zaznamenávají „správné“ události. Obsah musel odpovídat politice KSČ a měl zdůrazňovat oslavu únorového převratu a pokroky socialistické výstavby. Stránky kronik zaplňovaly úspěchy zemědělců v pětiletkách, výnosy JZD nebo sjezdy KSČ. Pro kronikáře nebylo snadné zaznamenávat běžný život obce a skutečně důležité místní události. Někteří proto vedli kroniky dvojího druhu – jednu oficiální, určenou ke schválení národním výborem, a druhou soukromou, zachycující realitu bez ideologických zásahů. I oficiální kroniky ale dnes představují cenné svědectví o atmosféře a poměrech své doby.

Na obsahu kronik se někdy podepisovala nejistota samotných kronikářů. V obavách, aby jejich zápisy nebyly vyhodnoceny jako nevhodné nebo politicky závadné, volili raději bezpečná a nekonfliktní témata, například zprávy o počasí. Obecní kroniky také často podléhaly cenzuře. Záznamy, které nebyly v souladu s komunistickou ideologií, byly upravovány nebo odstraňovány, a z kronik tak postupně mizely nepohodlné osoby a události.

Být kronikářem po roce 1948 nebylo rozhodně jednoduché. Kronikář se pohyboval mezi snahou pravdivě zachytit život obce a tlakem tehdejšího režimu, který určoval, co je vhodné zapisovat. Jeho práce tak vyžadovala nejen pečlivost a vytrvalost, ale často i značnou odvahu a schopnost psát „mezi řádky“.

První kronika Jenštejna

Vznik obecní kroniky v Jenštejně se datuje k 14. květnu 1922, kdy obecní zastupitelstvo rozhodlo o založení pamětní knihy. Prvním kronikářem se stal Josef Mareček (1886–1954), strojní zámečník a majitel domu čp. 44. Přestože nebyl rodákem z Jenštejna, žil zde již více než dvacet let a obec tedy dobře znal.

Josef Mareček se snažil zapisovat vše podstatné ze života obce i významné státní události až do přelomového roku 1939. Dne 22. února 1939 musely být všechny pamětní knihy z okresu Brandýs nad Labem odevzdány na okresní úřad, údajně kvůli ochraně před možným zničením v době blížící se okupace. Ve skutečnosti se úřady snažily zamezit zapisování protiněmeckých nálad a politicky citlivých událostí. Řada kronik se již do svých obcí nikdy nevrátila a jejich další osud zůstal neznámý.

Josef Mareček, který se stal během války starostou obce, začal po válce po pamětní knize intenzivně pátrat. Podařilo se mu ji nalézt a vrátit zpět do Jenštejna. Již během okupace si navíc vedl vlastní poznámky o dění v obci, které chtěl po válce přepsat do kroniky. Povedlo se mu to jen částečně, do knihy přepsal události do roku 1942. Další zápisy už nikdy nedoplnil. Po nástupu komunistického režimu mu byla kronika odebrána, protože jako člen lidové strany údajně ztratil důvěru. Až do své smrti v roce 1954 si ale nadále vedl zápisy do sešitu. Pamětní kniha ležela dlouhá léta zapomenuta ve staré skříni a teprve v roce 1970 byla při vyklízení znovu objevena. Tehdy si ji vypůjčil pan Pokorný z Horních Počernic, bývalý učitel a zaměstnanec JZD, který ji zapomněl vrátit. Poté, co byla kronika v sedmdesátých letech opět nalezena, byla předána novému kronikáři Václavu Kovandovi (1937–2025). Ten získal také dochovaný Marečkův koncept kronikářských zápisů a doslovně jej přepsal do pamětní knihy až do roku 1954, čímž pamětní kniha – první kronika Jenštejna, končí.

Petra Brandejsová Tomsová, kronikářka

Jenštejnské hradovánky

Přemýšlela jsem, jaké téma vybrat pro toto aktuální vydání Jenštejnského občasníku, a protože máme před prázdninami, myslím, že by to tentokrát mohlo být něco lehčího, pro pobavení. Zkusím popsat práci kastelánky, která je velmi pestrá a zajímavá.

Tak co dělá taková kastelánka? Už v zimě, když hrad odpočívá, mě čeká pilná práce. Musím vymyslet program na novou sezónu, je to kolem 20 akcí. Snažím se, aby si na své přišly nejen děti, ale i dospělí. Když mám akce vymyšlené, kontaktuji všechny účinkující a domluvám se s nimi na termínech, cenách apod. Navíc se připravují nové ceníky, objednávám suvenýry do pokladny a s kolegyněmi plánujeme rozpis služeb. Obesílám školy, aby se k nám přišly podívat děti ze širokého okolí a je potřeba také po zimě zajistit případné drobné opravy. Jakmile se blíží „otvíračka“, potkáte mě na hradě nejspíš s koštětem a vysavačem. Musím všechno uklidit, umýt a zasadit petrklíče, aby se hrad ukázal návštěvníkům v plné parádě.

Jakmile otevřeme, začne být opravdu veselo. Jedna akce následuje druhou a návštěvníků každým rokem přibývá. Je potřeba organizačně a personálně zajistit nejen akce, ale i běžný provoz, aby byli návštěvníci spokojení. Na hradě trávím spoustu času, účinkující často přijedou už předem, aby si hrad před plánovanou akcí prohlédli a vše přichystali, musím jim být k dispozici. Jezdí také děti ze škol a školek, které chtějí komentované prohlídky, přizpůsobené věku dětí a s kolegyněmi se střídám na pokladně. Naštěstí to mám z podhradního domečku, kde bydlím, jen pár kroků. Starám se i o propagaci na webových stránkách hradu a na facebooku a tady musím trošku neskromně poznamenat, že některé mé příspěvky jsou natolik sugestivní, že zaujmou i novináře. V srpnu 2024 jsem během noční prohlídky hradu zjistila, že někdo zlomil luk, který byl připraven na dětskou soutěž v lukostřelbě. Vyzvala jsem „pachatele“, aby se přihlásil a škodu napravil. Krátce nato na mě jukl článek na internetu s názvem: „Detektivní pátrání hradní kastelánky“. Název mě zaujal, chtěla jsem vědět, co řeší některá z mých kolegyň, ale potom jsem překvapeně zjistila, že je to o mně. Celou causu si novináři ještě trošku přibarvili a drama bylo na světě...

Kastelánka ale musí zastat také ne příliš romantickou práci uklízečky, vysypávat koše, vytírat podlahu a vyvážet popelnice.

Za tu dobu, co pracujeme na hradě, jsme s kolegyněmi zažily různé kuriózní situace, dotazy, nebo neobvyklé návštěvníky. Některé perličky jsem pro vás vybrala.

Mezi dotazy jasně vede ten, co je to za kostru v hradní hladomorně. Jeden hošík se ptal, jestli „Ta kostra je živá?“ Mnohé další, včetně dospělých návštěvníků zajímá, jestli je opravdová, nebo umělá, a kdo to vlastně je, tedy byl…Odpovídáme podle momentální nálady, buď že se jedná o zloděje, nebo návštěvníka, který nezaplatil vstupné. Jedna kolegyně tvrdila, že je to bývalý manžel, který měl nějaké nevhodné poznámky k jejímu kuchařskému umění….

Velký zájem vzbudila informace o pokladu, který kocour Ferda našel v podzemí hradu. Mnoho návštěvníků se potřebovalo ujistit, že poklad opravdu našel Ferda, popř. kde se dá takový kocour sehnat…

Z nedávné doby je dotaz, inspirovaný příspěvkem na facebooku před Čarodějnicemi – paní zajímalo, jak jsme dostali pohřební kočár na nádvoří hradu. Snad ji uspokojila odpověď, že čtyřspřeží černých koní mělo co dělat, ale nakonec se jim to podařilo.

Další neuvěřitelný dotaz: „Ty pavouky ve sklepě tam lepíte, nebo jsou opravdoví?“ Tak aby bylo jasno: Samozřejmě je tam lepíme, lepidlem značky Mamut. Máme zkušenost, že když použijeme jiný typ lepidla, pavouci na zdech nedrží a odpadávají…

Jednu starší dámu pro změnu zaujala garderoba mého kocoura Ferdy, který občas figuruje na pozvánkách k hradním akcím. Prohlásila: „Ten už musí mít víc šatiček než Pražské Jezulátko, to mu šijete sama?“ Tak ano, to všechno šiju sama. Nevím, co jiného bych po večerech měla dělat,

když v Jenštejně je zavřená hospoda… Co se týká návštěvníků, tak máme své oblíbené, kteří nám nosí dortíky, čokolády, medovinu nebo gin. Také se mezi nimi najdou originální a zajímavé postavy. Jednou jsem prováděla skupinu, ve které postával nenápadný, slušný pán. Zaujala ho zejména ta část, o majitelích hradu. Tak podivně se usmíval, když jsem mluvila o posledním majiteli, Janovi Dobřichovském z Dobřichova, kterého jsem vylíčila jako nenapravitelného opilce, karbaníka a rváče, který celý hrad doslova prošustroval. Po prohlídce za mnou ten pán přišel s tím, že se omlouvá za svého předka. Byl to pan Tomáš Dobřichovský.

Čas od času se u nás objeví pán, který z hradní věže komunikuje s mimozemskými civilizacemi. Vybavení k vysílání signálů si nosí v kufříku. Důvěrně mi sdělil, že mimozemšťané se chystají naší civilizaci zničit pomocí mobilních telefonů. Na tom by mohlo něco být, co říkáte?

A jaké myslíte, že je nejoblíbenější slovo během výkladu? V horní části věže jsou schody, které zdánlivě nikam nevedou. Ve středověku ale vedly na dřevěnou pavlač, kde býval záchod, francouzsky prevét a hezky česky „výsernice“. Tento český název takřka bez výjimky zaujme žáky základních škol, všech věkových kategorií. Děti ho okouzleně opakují a paní učitelky se raději dívají jinam. Mám podezření, že je to často to jediné, co si školáci z výkladu o historii hradu zapamatují.

Samostatnou kapitolou jsou zápisy v naší návštěvní knize. Máme tu pozdravy od návštěvníků v angličtině, němčině i španělštině, vážíme si zápisu od paní Kovandové, která roky pomáhala svému manželovi, kronikáři panu Václavu Kovandovi. Podepisují se nám i poutníci na Svatojakubské cestě, kteří jdou tzv. severní cestou z Lužice do Santiaga de Compostela. Hrad Jenštejn je součástí této trasy. takže máme razítko, které těmto pocestným dáváme do tzv. credenciálů, to jsou takové poutní deníky. Často mi znavení poutníci volají v nejrůznější denní i večerní době, že stojí pod hradem a potřebují razítko. Když jsem doma, vyhovím jim, protože s nimi cítím.

Ale zpátky k návštěvní knize. Vybrala jsem pro vás několik zápisů, které vás snad pobaví:

Chtěli jsme jít ven, ale museli jsme jet sem s rodičema. Ale je to tu dobrý. Ella a David.

Děkujeme za návštěvu na hradě. Moc se nám tu s katem líbilo. Smečka Vlčat, Praha 2

Líbilo se nám tu hezky. Laura a táta

Bil jsem tady! Hubert

A to je pro dnešek vše. Omlouvám se, ale nemám moc času. Slíbila jsem Ferdovi, že mu ještě dnes dodělám jeden kabátek….

Alena Krčálová, kastelánka

Stroj času v Jenštejně: O víkendu se mísil pravěk i středověk!

Jenštejn se na jeden den proměnil v epicentrum živé historie. Třetí ročník oblíbené polykulturní akce přilákal davy zvědavců z blízka i daleka. Návštěvníci si vyzkoušeli vše od neolitu po středověk.

Pokud jste o druhém květnovém víkendu procházeli kolem hradu Jenštejn nebo obecní louky a ucítili kouř z ohňů a kovářské výhně, vůni pečených placek, slyšeli rány kladivy, cinkání mečů, ocitli jste se ve správný čas na správném místě. Místní zapsaný spolek Živé dějiny Jenštejna, obec Jenštejn a Oblastní muzeum Praha-východ totiž spojily síly a uspořádaly velkolepou historickou jízdu.

Akce už dávno přerostla hranice regionu. Také letos do Jenštejna dorazili nadšenci nejen ze Středočeského kraje. Na obecní louce vyrostlo interaktivní městečko plné představitelů živé historie, historiků, experimentálních archeologů a archeologů. A co zajímavého jste mohli vidět?

Odlévání bronzu a tavbu železa přímo před očima diváků.

Barvení textilu a tkaní podle tisíce let starých receptů a vzorů.

Výrobu pravěké a středověké keramiky, šperků, provazů a voňavých svíček.

Opracování kamene, kosti, jantaru, kůže, dřeva tradičními nástroji.

Velkým tahákem byly letos i vědecké celebrity. Archeologové v proměně za princeznu z Býčí skály a jejího velmože s doprovodem přivezli ukázat repliky slavných nálezů z Býčí skály na Blanensku.

Velký zájem byl o místa, kde si mohly nejen děti vyzkoušet na vlastní kůži, jak těžká, ale vzrušující je práce vědců nebo jak náročný byl v minulosti obyčejný život:

Hledání mincí v písku vyvolalo hotovou zlatou horečku.

Skládání keramických střepů potrápilo logické myšlení dětí.

Výroba vlastní keramiky

Vrtání a broušení kamene

Mletí mouky na kamenném mlýnku nebo zrnotěrce proměnilo děti v mlynáře.

Vlastnoručně vyrobené a následně upečené placky zmizely bleskovou rychlostí.

Získané vědomosti z jednotlivých stanovišť mohly děti zúročit ve vyplnění kvízu, který když odevzdaly, získaly puzzle s obrázkem halštatského mohylového hrobu válečníka.

Program na louce svými hlasy a nástroji doprovázely ženy v ranně středověkých kostýmech. Samotný hrad Jenštejn patřil vrcholnému středověku a postavě Jana z Jenštejna. Nechyběla zde ani dobová kuchyně a dobová řemesla. Kdo chtěl potrápit mozkové závity, vyrazil na odborné přednášky nebo studoval informační tabule.

Stalo se již tradicí, že součástí programu bylo i slavnostní předání replik archeologických nálezů z lokalit Jenštejna do rukou zástupců obce a hradu. Letos to byly mince - římské denáry císaře Othy, bronzový náramek a bronzový Taranisův amulet, který se odléval přímo na akci.

Závěrem bych chtěla moc poděkovat obci Jenštejn, bez jejíž nejen finanční pomoci bychom akci nemohli uskutečnit, desítkám představitelů živé historie z celé republiky, brandýskému Oblastnímu muzeu, místní akční skupině-Střední Polabí a všem kamarádům, kteří nám pomáhali stavět, bourat a organizovat doprovodný program pro děti i dospělé. Velký dík patří všem dárcům, kteří nám přispěli do naší sbírky prostřednictvím kasičky nebo QR přímo na místě, aby nám pomohli uhradit náklady na pořádání této akce.

To jediné, co se nám letos nepovedlo, bylo získat finanční podporu i od Středočeského kraje. Více jak polovinu nákladů tak nese náš rodinný rozpočet. Pokud jste na akci možnost přispět nám do oficiální sbírky nezaznamenali a chtěli byste, máme pro tyto účely, jako spolek zřízený transparentní účet u ČSOB č. ú. 369382125/ 0300. Budeme vděční za každou korunu pomoci.

Třetí ročník jasně ukázal, že historie vůbec nemusí být nudná a zaprášená. Spojila všechny generace, pobavila stovky lidí a už teď nezbývá než se těšit na 4. ročník příští rok.

Lenka Tomsová,
Živé dějiny Jenštejna, z. s.

Hasičské jaro: rekordní účast i nové zkušenosti

Jarní část hasičské sezóny letos v Jenštejně vyvrcholila soutěží, která přilákala rekordní počet soutěžních družstev a nabídla bohatý program od nejmenších dětí až po dospělé hasiče. Po loňské premiéře jsme opět v Jenštejně uspořádali soutěž okrskové ligy mladých hasičů a zároveň jsme po několika letech přivítali také soutěž dospělých v klasickém požárním útoku.

Právě návrat dospělých soutěží měl pro řadu návštěvníků i členů sboru zvláštní význam. Mnozí pamětníci si při pohledu na soutěžící družstva vybavili dobu, kdy podobné soutěže bývaly v Jenštejně pravidelnou součástí společenského života. Během dne tak nebylo nouze o vzpomínky na dřívější ročníky, známé tváře ani příběhy spojené s hasičským sportem.

Významnou změnou bylo také nové místo konání. Zatímco loňský ročník proběhl na obecní louce pod hradem, letos jsme soutěž přesunuli do prostoru před hasičárnou. Důvodů bylo několik. Louka je v současné době využívána v souvislosti s rekonstrukcí nedaleké čistírny odpadních vod a zároveň se stále více ukazovalo, že prostorové možnosti přestávají odpovídat rozrůstající se akci. Délka tratě pro kategorie dorostu a klasického požárního útoku dospělých jsou delší než by louka pod hradem zvládla. Loňská soutěž proto nesla označení nestandardní požární útok. Letos jsme již mohli připravit plnohodnotnou trať odpovídající požadavkům jednotlivých kategorií.

Přesun soutěže před hasičárnu byl v mnoha směrech premiérou. S nápadem přišel Vašek Hájek, který se zároveň výrazně zapojil do přípravy celého prostoru. Patří mu velký dík! Nová myšlenka si postupně získávala podporu ostatních členů sboru i dalších lidí zapojených do organizace. Není se čemu divit. Louka pod hradem má své kouzlo, své zázemí a po mnoho let byla přirozeným místem pro pořádání obecních akcí. Diskuze nad tím, zda je přesun správným krokem, proto byly zcela přirozenou součástí příprav.

Výsledek však předčil očekávání mnoha z nás. Nový prostor poskytl dostatek místa pro soutěžní trať, zázemí družstev, parkování techniky i pohyb návštěvníků. Zároveň vznikla velmi příjemná atmosféra přímo v centru dění našeho sboru. Další potenciál tohoto místa navíc souvisí s plány nového majitele areálu, který připravuje jeho postupné zvelebování a rozvoj. SDH Jenštejn tyto plány jednoznačně podporuje a je připraven nabídnout pomoc při jejich realizaci.

Do Jenštejna letos dorazilo rekordní množství soutěžních družstev. Soutěžilo se v kategoriích přípravky, mladších a starších žáků, dorostu i dospělých. Po celý den bylo vidět velké nasazení, sportovní duch a radost z pohybu. Mladí hasiči předvedli řadu velmi kvalitních výkonů.

Organizátoři se museli již od začátku vypořádat také s nečekanou výzvou. Zapůjčená elektronická časomíra se potýkala s technickými problémy, které komplikovaly průběh soutěže. Díky zkušenostem, klidnému přístupu a profesionalitě hlavního rozhodčího Jardy Duška, starosty Okrsku 7, se podařilo celou akci zvládnout a zajistit regulérní průběh všech kategorií i v podmínkách, které vyžadovaly řadu operativních rozhodnutí.

Celá situace nám zároveň připomněla, co je na podobných akcích nejdůležitější. Naším cílem bylo nabídnout dětem kvalitní sportovní program, příležitost setkat se s kamarády z okolních sborů a společně strávit příjemný den. Výsledky byly důležité, stejně důležitá však byla radost z pohybu, týmová spolupráce a dobrá nálada, která provázela celý soutěžní den.

Získaná zkušenost nás zároveň motivovala k dalšímu rozvoji vybavení našeho sboru. Jedním z projektů, kterému se aktuálně věnujeme, je pořízení vlastní elektronické časomíry. Pokračujeme také v rozšiřování vybavení pro naše mladé hasiče. V této souvislosti nás těší, že se daří získávat podporu partnerů a dotačních programů zaměřených na podporu dobrovolných hasičů a práce s mládeží.

Velké poděkování patří všem soutěžícím, rozhodčím, dobrovolníkům, členům SDH Jenštejn, partnerům akce a návštěvníkům, kteří vytvořili skvělou atmosféru po celý den. Poděkování si zaslouží také místostarosta obce Martin Šidlák, který svou účastí a podporou potvrdil, že činnost dobrovolných hasičů má v Jenštejně své pevné místo a podporu vedení obce.

Za podporu akce děkujeme také našim partnerům a sponzorům – společnostem Hydrokam, Monteco, Bobcat a panu Stanislavu Neumanovi. Jejich pomoc nám umožňuje rozvíjet činnost sboru, podporovat práci s mládeží a připravovat další projekty.

Letošní ročník nám ukázal, že spojení tradice, dobrovolnické práce, podpory partnerů a chuti hledat nové cesty přináší skvělé výsledky. Máme radost, že se podařilo navázat na úspěšný loňský ročník, vrátit do Jenštejna klasický požární útok dospělých a současně otevřít novou kapitolu soutěží před hasičárnou. Už nyní se těšíme na další ročník.

Za SDH Jenštejn Ladislav Hájek,
zástupce starosty sboru SDH Jenštejn

Včely v Jenštejně

Po ukončení činnosti lesní školky u Radonického potoka se začalo hledat nové využití tohoto prostoru. Jedním z návrhů byl i náš projekt na vytvoření komunitního včelařského projektu zaměřeného na děti, rodiny a veřejnost. Obec Jenštejn tento záměr podpořila a schválila možnost budoucího provozování včelařského klubu na tomto místě.

O provozování se budeme ucházet s projektem Včely v Jenštejně, kterým si klademe za cíl přiblížit dětem i dospělým fascinující svět včel, jejich význam pro přírodu a fungování krajiny kolem nás. Součástí projektu by měl být pravidelný včelařský kroužek pro děti, vzdělávací aktivity a příležitostná setkání pro veřejnost.

Velký důraz chceme klást na bezpečnost, respekt k přírodě a postupné seznamování dětí se světem včel. První setkání proto budou zaměřena především na poznávání života včel a základních pravidel bezpečného chování. Teprve poté budou následovat první návštěvy včelstev.

Projekt je nyní ve fázi příprav. V průběhu roku budeme postupně budovat jeho podobu a sdílet novinky prostřednictvím facebookové stránky „Včely v Jenštejně".

Ladislav Hájek
spoluzakladatel projektu Včely v Jenštejně

5 zajímavostí ze světa včel

- Včela medonosná dokáže letět rychlostí až 25 km/h a při sběru potravy běžně zalétá několik kilometrů od úlu.
- Včely se mezi sebou dorozumívají pomocí takzvaného včelího tanečku. Tím ostatním včelám sdělují směr, vzdálenost i kvalitu nalezeného zdroje potravy.
- Jedno silné včelstvo může během hlavní sezóny čítat 40 000 až 60 000 včel.
- Včela dělnice navštíví během života tisíce květů a za příznivého počasí může podniknout několik desítek výletů za potravou během jediného dne.
- Včely jsou jedni z nejvýznamnějších opylovačů na světě. Díky jejich práci mohou vznikat plody mnoha ovocných stromů, keřů i dalších zemědělských plodin.

Ze Spolku sportovců

Po letošní dlouhé, vydatné a na arktické teploty štědré zimě jsme opět začali s přípravami na sportovní sezónu a komunitní akce. Ke zvelebování a udržování sportovního zázemí padly dva březnové víkendy na brigády, z nichž jeden patřil našim hráčům 2. ligy, kteří svými pěknými výsledky v zápasech dobře Jenštejn reprezentují a pohybují se na čele, nikoliv na ocase tabulky. Probíhaly tak nátěry laviček, broušení, úprava kurtu, pokládka nové dlažby pod stoly a lavicemi, úklidové a ostatní práce s tím spojené.

Vidno, že zimní tréninky v tělocvičně v Zelenči přinesly své ovoce, neboť 11. dubna si naši nohejbalisté vykopali krásné 3. místo na turnaji v Komářím vrchu Káraný. Někteří svým sportovním založením tíhnoucí k jinému sportovnímu odvětví také nelenili a za velký úspěch některých našich členů spolku, kteří si sestavili tým, lze také počítat probojování se do finále na 17. místo ze 110 týmů na turnaji Gambrinus Cup v šipkách v Praze konaný v březnu. Nejen v soutěžích, ale jen tak pro radost z pohybu, se mnozí věnovali typicky zimním sportům ať už venku na sněhu, kterého bylo o pravdu dosti, tak s bruslemi po zimních stadiónech či zamrzlých rybnících, ať už pouze sami, či se svými dětmi a nebo už také vnoučaty, vedoucí je tak ke sportu, užitečnému naplnění volnočasového prostoru.

Jako každoročně se náš spolek podílel na tradičních Čarodějnicích na obecní louce, kde ve spolupráci s hasiči stavěl stany a sety, připravoval občerstvení pro návštěvníky a po skončení této kulturně společenské akce se postaral o úklid.

Další sportovní a jiné akce konané v Jenštejně, jako jsou nohejbalový turnaj, volejbalový turnaj, turnaj v líném tenise, Loučení s prázdninami a podobně, máme před sebou a pochopitelně i jejich přípravu. Přejeme všem krásnou a pohodovou 2. polovinu roku 2026 a na shledanou na obecní louce v Jenštejně.

Za Spolek sportovců Martina Stibůrková

Knihovna Jenštejn

Knihovna je otevřena každý čtvrtek od 16 do 18 hodin. Blíží se doba prázdnin a dovolených, a tak informace pro všechny, kteří rádi čtou: během prázdnin bude knihovna otevřena. Nezapomeňte se zastavit, než pojedete na dovolenou, vrátit přečtené knihy a vybrat si z mnoha zajímavých titulů, ať už jsou to Chaloupky, Sudetský dům, Cliftonova kronika, Dceřina kletba, ale také naučná literatura například Světem bylin od Romana Pavely, který úžasně pojednává o zázračné moci bylin a mnoho dalších. I pro děti je nachystána řada hezkých titulů.

V březnu proběhla v knihovně soutěž o nejkrásnější kraslici. Do soutěže se sešlo přes padesát kraslic. Akademická malířka Eva Pejchalová, vybrala tři nejhezčí kraslice a jeden z účastníků byl odměněn za zajímavý nápad, jak ozdobit velikonoční kraslici. Obecní úřad poskytl finanční hotovost na nákup drobných cen pro vítězné malíře. Všechny kraslice pak byly vystaveny po dobu velikonočních svátků na hradě Jenštejn. Podle slov paní kastelánky měla výstava úspěch a příští rok jí budeme opakovat.

Od prosince 2025 do března 2026 proběhl v knihovně sběr nefunkčních mobilů a drobných elektrozařízení. Každý, kdo odevzdal mobil, byl zařazen do soutěže. Vybralo se 25 mobilů. Usmálo se štěstí, a tak jsme mohli dvěma vylosovaným předat odměny.

Všem čtenářům a všem, kteří čtou tyto řádky, přeji krásné letní dny a nejlépe s hezkou knihou.

Helena Jirásková, knihovnice

LEGALIZACE STAVEB

Pomůžeme vám dát věci do pořádku
Odborné posouzení stavby.
Ověření souladu s územním plánem.
Návrh bezpečného postupu legalizace.
Individuální řešení pro každý případ.

17 let zkušeností

po celé ČR

Comfort group, s.r.o., Bohdanečská 203, 190 00 Praha 9 - Vinoř
obchod@comfort-group.cz, 734 255 225

www.stavby-legal.cz

Letní kino Jenštejn letos nabídne čtyři filmy. Kočky, zloděje, hvězdy i cestování časem

V červenci a srpnu znovu proběhnou na obecní louce pod hradem filmová promítání. Letní kino Jenštejn se letos koná už po jedenácté. Vstup je zdarma, projekce pečlivě vybraných filmů doprovodí krátké úvody a také soutěže o filmové a jiné ceny. Občerstvení zajištěno. Začínáme vždy ve 21:00!

Program letos nabízí čtveřici pozitivních a komediálních filmů, ze kterých si, věříme, vybere každý.

15. 7.
Kočičí odysea
(2024, r. Gints Zilbalodis)
Nádherný film pro děti i rodiče získal vloni Oscara pro nejlepší celovečerní animák. Vypráví beze slov o dobrodružství party zvířat na planetě zaplavené vodou. Naučí se kočka, kapybara, psi a další zvířata spolupracovat? Dynamickou a vizuálně podmanivou podívanou s podobenstvím vřele doporučujeme všem dospělým i dětským očím.

22. 7.
Otec matka bratr sestra
(2025, r. Jim Jarmusch)
Rodiče a jejich dospělé děti. Cate Blanchett, Tom Waits, Adam Driver, Vicky Krieps a další excelují v trojici jemně humorných příběhů, plných prazvláštních, vřele nemotorných rodinných setkání. Hvězdně obsazená novinka amerického nezávislého režiséra Jima Jarmusche vyhrála Zlatého lva, hlavní cenu na loňském festivalu v Benátkách. Film promítáme v původním znění s titulky.

29. 7.
Poberta
(2026, r. Ondřej Hudeček)
Zlodějíček Lupyn se vrací z vězení a zaplete se do plánů, jak předem domluvenou loupeží zachránit Slovácko před krachem. Satirická komedie na způsob Dannyho parťáků se odehrává ve Strážnici za covidové pandemie a je celovečerním debutem oceňovaného mladého filmaře Ondřeje Hudečka. Hrají v něm Matyáš Řezníček, Václav Neužil, Stanislav Majer, Denisa Barešová a další.

Praktické info:
Projekce se konají na obecní louce pod hradem. **Začínají ve 21:00.**

Letní kino Jenštejn má web **https://www.letnikinojenstejn.cz/**, kde se průběžně můžete dozvědět víc.

Aktuální info v den projekce také na telefonu: **777 091 159**

Na místě bude připravené sezení pro ty, kteří si nepřinesou vlastní piknikové deky nebo sedačky.
Občerstvení zajišťují Sportovci Jenštejn.

Pořadatelem letního kina je Obec Jenštejn a skupina dobrovolníků.

Vstup je zdarma.

5. 8.
Návrat do budoucnosti
(1985, r. Robert Zemeckis)
Legendární americká komedie Roberta Zemeckise oslavila 40 let od své premiéry a vrátila se na plátna kin. Doktor Emmett Brown (Christopher Lloyd) sestrojí stroj na cestování časem a Marty (Michael J. Fox) s jeho pomocí odcestuje do minulosti. Omylem se ale ocitne v jiné době, než chtěl a bude mít hodně práce dát všechno do pořádku… Film promítáme v původním znění s českými titulky.

12. 8.
Náhradní termín
v případě špatného počasí
Při mírně nejistém počasí odhodlaně promítáme a můžeme i postavit velké stany, aby nikdo nezmoknul.

Pokud nám ale počasí opravdu nebude přát, využijeme náhradní termín a film přesuneme na toto datum.

Pavel Sladký

alfa telecom

Vaše spolehlivé připojení

NABÍDKA PRO DOMÁCNOST

Nabídka optického internetového připojení na Novém Jenštejně, připojení jsme schopní provést do druhého dne.

Budete-li mít jakékoliv otázky, neváhejte nás kontaktovat.

AKTUÁLNÍ CENÍK

Internet 100/100 - 550 Kč
Internet 150/150 - 850 Kč
Internet 200/200 - 1050 Kč
Cena za službu je včetně DPH

JEDNORÁZOVÉ POPLATKY

Instalační poplatek - 950 Kč
Veřejná IP adresa - 100 Kč

Optický převodník:
*** 1. portový - 1300 Kč**
*** 4. portový - 1850 Kč**
(MOŽNOST VYUŽITÍ STÁVAJÍCÍHO)

Router TP-LINK Archer AX12- 1100 Kč
(MOŽNO MÍT VLASTNÍ)

Pokud byste měli zájem o IPTV, naše nabídka programových balíčků, společně s cenami:

https://www.domatv.cz/programova-nabidka/

+420 773 745 196
+420 226 020 360

OBEC JENŠTEJN

VOLEJBALOVÝ TURNAJ

11.7.2026 od 8:30

SPORTOVIŠTĚ U OBECNÍ LOUKY
OBČERSTVENÍ PO CELÝ DEN
REGISTRACE TÝMŮ 602 402 492

V rámci akce budou pořizovány fotografie a datové záznamy, které mohou být uveřejněny v jenštejnském zpravodaji - Jenštejnský občasník, na webových stránkách a na Facebooku. Svou účastí na akci dáváte souhlas s jejich případným zveřejněním.

OBEC JENŠTEJN

TURNAJ V LÍNÉM TENISE

25.7.2026 od 8:30

SPORTOVIŠTĚ U OBECNÍ LOUKY
TURNAJ SMÍŠENÝCH DVOJIC

V rámci akce budou pořizovány fotografie a datové záznamy, které mohou být uveřejněny v jenštejnském zpravodaji - Jenštejnský občasník, na webových stránkách a na Facebooku. Svou účastí na akci dáváte souhlas s jejich případným zveřejněním.

OBEC JENŠTEJN

NOHEJBALOVÝ TURNAJ

29.8.2026 od 8:30

SPORTOVIŠTĚ U OBECNÍ LOUKY
NOHEJBALOVÝ TURNAJ TROJIC
OBČERSTVENÍ PO CELÝ DEN
REGISTRACE TÝMŮ 602 402 492

V rámci akce budou pořizovány fotografie a datové záznamy, které mohou být uveřejněny v jenštejnském zpravodaji - Jenštejnský občasník, na webových stránkách a na Facebooku. Svou účastí na akci dáváte souhlas s jejich případným zveřejněním.

OBEC JENŠTEJN

POŘÁDÁ SPOLEK SPORTOVCŮ

ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI!

STARTUJEME V
14:00
NEDĚLE

DATUM AKCE
6.9.
2026

OBECNÍ LOUKA POD HRADEM

01 SOUTĚŽE
ŘADA CEN

02 OBČERSTVENÍ
CELÝ DEN

03 PRO DĚTI
PITÍ ZDARMA

VZKAZ POŘADATELE

TĚŠÍME SE NA VÁS!

V rámci akce budou pořizovány fotografie a datové záznamy, které mohou být uveřejněny v jenštejnském zpravodaji — Jenštejnský občasník, na webových stránkách a na Facebooku. Svou účastí na akci dáváte souhlas s jejich případným zveřejněním.

Jenštejnský občasník. Periodický tisk územního samosprávného celku. Číslo: 54. Datum vydání: červen 2026. Náklad 550 výtisků. Vydává obec Jenštejn, 9. května 60, 250 73 Jenštejn, tel.: 286 851 985, IČO: 00240249, redakce: Martin Šidlák, email: redakce@jenstejn.cz. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři a stanovisko redakce nemusí být vždy shodné. Tisk: Dům tisku Ústí nad Labem. MK ČR E20271